

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/134/2016
Identifikačné číslo spisu:	8111227967
Dátum vydania rozhodnutia:	08.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8111227967.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu S. R., bývajúceho v A., proti žalovanej Mgr. A. D., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Petrom Rakom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 13, o zaplatenie 5 990,70 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17 C 295/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. apríla 2015 sp. zn. 8 Co 303/2014, 8 Co 304/2014, 8 Co 305/2014, 8 Co 306/2014, 8 Co 307/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov rozsudkom z 28. mája 2014 č.k. 17 C 295/2011-419 v spojení s doplniacím rozsudkom z 21. júla 2014 č.k. 17 C 295/2011-425 a opravným uznesením z 21. júla 2014 č.k. 17 C 295/2011-427: I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 5 388,70 € s 9,5 % úrokom z omeškania od 28. augusta 2011 do zaplatenia, II. vo zvyšku žalobu zamietol, III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania a žalobcovi náhradu za súdny poplatok, preddavky znaleckého dokazovania a náklady cestovných náhrad.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove rozsudkom z 27. apríla 2015 sp. zn. 8 Co 303/2014, 8 Co 304/2014, 8 Co 305/2014, 8 Co 306/2014, 8 Co 307/2014: I. zmenil napadnutý rozsudok v spojení s doplniacím rozsudkom tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 5 388,70 € s 9,5 % úrokom z omeškania od 28. augusta 2011 do zaplatenia, II. vo zvyšku žalobu zamietol, III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, IV. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Prešov náhradu trov, V. zrušil opravné uznesenie Okresného súdu Prešov z 21. júna 2014 č.k. 17 C 295/2011-427, VI. zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov z 18. augusta 2014 č.k. 17 C 295/2011-435 (ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 359 €).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, v ktorom uplatnila dovolacie

dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej len „O.s.p.“). Namietala, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný [lebo jej nedal jasnú odpoveď na otázku, a/ či žalobca má právo na zaplatenie ním svojvoľne fakturovanej sumy bez potvrdenia o prevzatí diela a bez oznámenia potreby zvýšenia rozsahu prác vykonaných na základe jej objednávky, b/ či je primeraná hodnota prác, ktorá bola stanovená (zbytočným) znaleckým posudkom]. Vyslovila tiež presvedčenie, že v konaní boli porušené jej (spotrebiteľské) práva a odvolací súd sa vyporiadal iba s výpoveďou jedného z viacerých svedkov, pričom výsledky vykonaného dokazovania nesprávne vyhodnotil. Podľa jej názoru odvolací súd pri rozhodovaní dospel k nesprávnym záverom aj v otázke unesenia dôkazného bremena. Žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Dovolanie bolo podané 3. augusta 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, uskutočnení dovolacieho prieskumu a vydaní (pre dovolateľa) priaznivého rozhodnutia.

7.1. Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 7.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie

bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

10. Dovolanie žalovanej v časti, ktorou je napadnutý výrok I. rozsudku odvolacieho súdu, smeruje síce proti výroku rozsudku formálne označenému ako „zmeňujúci“, v skutočnosti - z určujúceho (materiálneho) hľadiska - ale nejde o zmeňujúci výrok v zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p.; ide tu o potvrdzujúci výrok, lebo súd prvej inštancie a odvolací súd obsahovo (vecne) identicky určili práva a povinnosti procesných strán (obidva súdy rovnako uložili žalovanej povinnosť, aby zaplatila žalobcovi 5 388,70 €). Výrok II. rozsudku odvolacieho súdu predstavuje rozhodnutie vydané v prospech žalovanej, preto žalovaná nie je subjektívne oprávnená napadnúť ho dovolaním (viď R 50/1999). V časti, ktorou sú napadnuté ďalšie výroky tohto rozsudku odvolacieho súdu (majúce povahu uznesenia), nesmeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu so znakmi uvedenými v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalovanej teda v zmysle § 238 a § 239 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Dovolanie žalovanej proti výroku I. a III. až VI. by vzhľadom na vyššie uvedené bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

12. Žalovaná tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

13. Dovolateľkou namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/216. Dovolací súd poznamenáva, že v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, preto neprichádza do úvahy aplikácia druhej vety predmetného stanoviska.

13.1. Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p. (resp. § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

13.2. Najvyšší súd už v minulosti dospel k záveru, že pokiaľ je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznesiteľné sa tým účastníkovi konania uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia, nezostáva „procesne bezbranný“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má plne zachované právo namietat ním tvrdenú nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015 a 1 ECdo 10/2014).

14. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

15. Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nepovažovala

rozhodovacia prax najvyššieho súdu ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

16. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovanej, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok sledovaný dovolaním (možnosť uskutočniť meritórny dovolací prieskum), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.